

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRODROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z GEOGRAFII W KLASIE VI

Wymagania edukacyjne na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

- podać nazwę kształtu Ziemi
- opisać siatkę geograficzną i kartograficzną
- wskazać na mapie półkule wschodnią, zachodnią, północną i południową
- wskazać na globusie i mapie: bieguny, południk zerowy i 180°, równik, zwrotniki, koła podbiegunowe
- wymienić współrzędne geograficzne i główne kierunki geograficzne
- określić położenie Ziemi we Wszechświecie, podać nazwę Galaktyki i Układu
- zademonstrować ruch obrotowy i obiegowy Ziemi na globusie lub tellurium
- wskazać różnice czasu słonecznego jako skutek ruchu obrotowego
- wskazać zależność czasu słonecznego od położenia na południku
- określić ramy czasowe astronomicznych pór roku
- wymienić strefy oświetlenia Ziemi i wskazać ich zasięg
- podać wielkość powierzchni Europy
- wymienić i opisać cechy środowiska przyrodniczego Europy
- wskazać na mapie politycznej państwa Europy
- wskazać na mapie płyty litosfery i ich granice
- opisać położenie Islandii na granicach płyt litosfery
- wymienić czynniki wpływające na klimat Europy
- wymienić strefy klimatyczne Europy
- wymienić czynniki rozmieszczenia ludności w Europie i przykłady ludów
- wyjaśnić przyczyny dużej imigracji do Europy
- porównać centra i przedmieścia Londynu i Paryża na podstawie ilustracji
- przyporządkować funkcje do części metropolii
- wymienić źródła energii i państwa je wykorzystujące
- podać przykłady nowoczesnych gałęzi przemysłu i usług we Francji
- wyjaśnić pojęcie turystyki, sklasyfikować atrakcje na przyrodnicze i kulturowe
- wskazać na mapie państwa nad Morzem Śródziemnym
- wskazać na mapie półwyspy Iberyjski, Apeniński, Bałkański
- podać przykłady gałęzi przemysłowych Nadrenii w XIX w. i obecnie
- wymienić atrakcje Litwy i Białorusi, podać stolice tych państw
- opisać położenie i główne krainy geograficzne Czech i Słowacji
- opisać położenie Ukrainy względem Polski i innych państw
- wymienić trzy trudności Ukrainy w ostatnich latach
- wskazać i opisać położenie Rosji i jej główne krainy geograficzne
- omówić rozmieszczenie Rosji
- odczytać z mapy gospodarczej główne surowce Rosji
- wskazać na mapie państwa sąsiadujące z Polską
- podać przykłady działań Polski z sąsiednimi krajami

Wymagania edukacyjne na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi:

- wymienić dowód kulistości Ziemi
- wskazać elementy siatki geograficznej i kartograficznej
- zdefiniować bieguny, południk zerowy i 180°, równik, zwrotniki, koła podbiegunowe
- wymienić cechy długości i szerokości geograficznej
- wskazać linie do odczytu długości i szerokości geograficznej
- wskazać główne kierunki na mapie
- wymienić elementy Układu Słonecznego
- podać kolejność planet
- wymienić cechy ruchu obrotowego i obiegowego oraz ich następstwa
- wskazać kierunek ruchu Ziemi i zmianę czasu
- omówić rejony stref oświetlenia Ziemi
- wymienić krainy geograficzne w danej strefie
- wskazać na mapie główne morza i oceany Europy
- określić cechy pasa rzeźby
- podać przykłady państw niepodległych, terytoriów zależnych i nieuznawanych
- wyjaśnić integrację w UE i korzyści dla Polski
- opisać zjawiska przy grzbiecie śródoceanicznym Atlantyku
- wyjaśnić wulkanizm i trzęsienia ziemi
- podać przykłady modyfikacji klimatu przez czynniki klimatotwórcze
- podać przykłady zróżnicowania ludów Europy
- wyjaśnić przyczyny starzenia się społeczeństwa Europy
- podać cechy wielkich metropolii
- wyjaśnić przyczyny rozwoju i atrakcje Londynu i Paryża
- określić odnawialność źródeł energii
- wskazać kraje zasobne w surowce energetyczne
- opisać strukturę zatrudnienia we Francji
- podać przykłady produktów przemysłowych eksportowanych przez Francję
- opisać walory środowiska basenu Morza Śródziemnego
- wyjaśnić różnice między turystyką krajoznawczą a wypoczynkową
- wymienić przyczyny restrukturyzacji przemysłu Nadrenii Północnej-Westfalii i surowce
- opisać krajobrazy Litwy i Białorusi jako walory turystyczne
- podać przykłady obiektów UNESCO na Litwie i Białorusi
- połączyć potrzeby turystów z atrakcjami Czech i Słowacji
- wymienić przemiany polityczne i gospodarcze Ukrainy po 1991 r.
- porównać rozwój gospodarczy Polski i Ukrainy na wykresie
- podać przyczyny wyludniania się Ukrainy
- opisać klimat części Rosji na podstawie klimatogramów
- omówić rozmieszczenie surowców mineralnych Rosji na mapie
- uzasadnić konieczność dobrych stosunków z sąsiadami
- wymienić trudne wydarzenia z przeszłości wpływające na relacje z sąsiadami

Wymagania edukacyjne na ocenę dobrą

Uczeń potrafi:

- wymienić dowody na kulistość Ziemi
- wymienić cechy południków i równoleżników
- wskazać na globusie i mapie: bieguny, południk zerowy i 180°, równik, zwrotniki, koła podbiegunowe
- odczytać długość i szerokość geograficzną z map o różnych skalach
- wskazać półkulę dla danej długości i szerokości geograficznej
- odczytać współrzędne punktu na mapie
- wskazać punkty skrajne obiektów geograficznych, określić kiedy używamy GPS
- podać cechy planet i gwiazd
- wyjaśnić cechy ruchu obrotowego i obiegowego Ziemi oraz ich następstwa
- używać pojęć związanych z pozorną wędrówką Słońca
- wymienić cechy stref oświetlenia Ziemi i wskazać krainy geograficzne
- wskazać na mapie największe wyspy i półwyspy Europy oraz skrajne punkty Europy
- podać wybrane stolice państw Europy
- wskazać regiony geopolityczne na mapie i przykłady państw
- ocenić korzyści i zagrożenia wspólnej polityki UE
- wymienić skutki położenia Islandii na granicy płyt, wyjaśnić pojęcie gejzer, opisać mechanizm powstawania gejzerów
- wskazać zasięg stref klimatycznych na mapie, podać przykłady klimatu astrefowego
- wyjaśnić przyczyny zróżnicowania ludów Europy
- podać przykłady państw z dużą liczbą imigrantów
- porównać położenie i rozwój Londynu i Paryża na mapie
- scharakteryzować cechy demograficzne ludności Londynu i Paryża
- wyjaśnić znaczenie transportu zbiorowego w metropoliach
- wyjaśnić pojęcie nowoczesne technologie
- wymienić cechy nowoczesnego przemysłu na przykładzie Francji
- wymienić trzy cechy gospodarki Francji
- przedstawić cechy rzeźby i klimatu krajów basenu Morza Śródziemnego, ocenić klimat śródziemnomorski pod kątem turystyki
- wymienić trzy cechy przemysłu Niemiec
- porównać wpływ przemysłu na środowisko w Nadrenii Północnej-Westfalii dawniej i dziś
- zaprezentować atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi związane z polskim dziedzictwem
- wyjaśnić znaczenie Wilna i Ostrej Bramy dla polskiego dziedzictwa
- przygotować listę atrakcji turystycznych Czech i Słowacji dla wybranych grup turystów
- wyjaśnić wpływ korupcji na gospodarkę na przykładzie Ukrainy
- opisać przebieg rewolucji ukraińskiej w 2013 r., wskazać regiony konfliktów na Ukrainie
- opisać zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Rosji i scharakteryzować jej gospodarkę
- scharakteryzować relacje Polski z Rosją i Niemcami
- opisać korzyści współpracy Polski z sąsiadami w ramach NATO i UE

Wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobra

Uczeń potrafi:

- Wyjaśnić dowód na kulistość Ziemi.
- Określić przyczyny różnic w siatkach kartograficznych.
- Zdefiniować długość i szerokość geograficzną.
- Wskazać południki i równoleżniki na mapie.
- Odszukać punkt na mapie na podstawie współrzędnych.
- Określić współrzędne punktów skrajnych, użyć GPS.
- Omówić teorię geocentryczną i heliocentryczną.
- Wyjaśnić pozorną wędrówkę Słońca.
- Wyjaśnić potrzebę wprowadzenia czasu strefowego.
- Przedstawić zmiany oświetlenia Ziemi w dniach równonocy i przesilen.
- Wyjaśnić różnice w oświetleniu Ziemi w strefach i ich skutki.
- Wskazać typy wybrzeży Europy i przykłady na mapie.
- Wskazać obiekty graniczne między Europą i Azją.
- Przedstawić procesy historyczne kształtujące politykę Europy.
- Podać przykłady konfliktów tworzących nowe państwa.
- Wymienić zmiany społeczne i gospodarcze w UE po integracji.
- Opisać związek granic płyt z wulkanami i trzęsieniami.
- Opisać powstawanie grzbietów śródoceanicznych i ryftów.
- Wyjaśnić znaczenie czynników klimatotwórczych.
- Podać państwa o różnicowaniu językowym i kulturowym.
- Opisać skutki różnicowania demograficznego w Europie.
- Wymienić cechy różniące Londyn i Paryż.
- Ocenąć plusy i minusy życia w metropolii.
- Ocenić strukturę produkcji energii pod kątem ekologii.
- Powiązać środowisko kraju z wykorzystaniem źródeł energii.
- Ocenić rolę energetyki i transportu w gospodarce Francji.
- Wymienić atrakcje antropogeniczne Europy Południowej i rodzaje turystyki.
- Opisać atrakcje Czech, Słowacji, Litwy i Białorusi.
- Zaplanować wycieczkę na Litwę i Białoruś.
- Uzasadnić ochronę przyrody (np. UNESCO).
- Przedstawić problemy Ukrainy z Rosją.
- Wyjaśnić wpływ warunków naturalnych na życie w Rosji.
- Scharakteryzować relacje Polski z sąsiadami (Ukraina, Litwa, Czechy, Słowacja).
- Porównać relacje Polski z Niemcami i Rosją.
- Opisać powiązania gospodarcze Polski z sąsiadami.

Wymagania edukacyjne na ocenę celującą

Uczeń potrafi:

- Wyjaśnić różnicę promienia równikowego i biegunowego.
- Wy tłumaczyć, co to jest geoida.
- Odczytać z mapy długość i szerokość geograficzną (do minut).
- Omówić znaczenie południka 0° i 180° .
- Omówić pochodzenie nazw równoleżników.
- Określić położenie obszaru i obliczyć jego rozciągłość południkową i równoleżnikową.
- Omówić zastosowanie GPS.
- Porównać teorię geocentryczną i heliocentryczną.
- Wyjaśnić skutki ruchu obrotowego Ziemi dla organizmów i ludzi.
- Obliczyć różnicę czasu słonecznego między dowolnymi punktami.
- Omówić konsekwencje zmiany oświetlenia Ziemi.
- Przeanalizować wysokość Słońca w różnych porach roku w najbliższym otoczeniu.
- Wyjaśnić związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami oświetlenia, klimatu i krajobrazów.
- Wskazać na mapie główne pasma górskie i najwyższe szczyty.
- Scharakteryzować środowisko geograficzne części Europy, korzystając z mapy fizycznogeograficznej.
- Przedstawić historyczne uwarunkowania podziału na Europę Zachodnią i Wschodnią.
- Ocenić trwałość granic w Europie.
- Opisać etapy integracji europejskiej od EWWiS do UE.
- Wskazać na mapie miejsca Europy na granicy płyt litosfery i opisać związane z tym wulkanizm i trzęsienia ziemi.
- Na podstawie mapy klimatycznej określić strefę klimatyczną i cechy klimatu kraju.
- Ocenić sytuację demograficzną Europy i podać przykłady polityki prorodzinnej.
- Wyjaśnić pojęcie rewitalizacji miast i jej przyczyny.
- Przedstawić pozytywne skutki rewitalizacji (np. Londyn).
- Opisać produkty lub potrawy z Danii i Węgier i ich związek z rolnictwem.
- Ocenić perspektywę energetyczną kraju i Europy.
- Wyjaśnić znaczenie wydajności pracy w nowoczesnej gospodarce.
- Opisać proces produkcji w nowoczesnym przemyśle (np. francuskie lotnictwo).
- Podać przykład kraju Europy Południowej i zależność turystyki od środowiska.
- Wskazać kierunek rozwoju turystyki w Europie Południowej.
- Wyjaśnić korzyści z OZE i magazynowania energii w Nadrenii Północnej-Westfalii.
- Prognozować rozwój przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii.
- Porównać trudność organizacji wycieczki na Litwę i Białoruś (granica UE).
- Zachęcić do odwiedzenia Litwy i Białorusi argumentami merytorycznymi.
- Wymienić i wskazać na mapie zabytki Czech i Słowacji z listy UNESCO.
- Zaproponować działania poprawiające sytuację Ukrainy.
- Przedstawić stanowisko Polski wobec Ukrainy.
- Uzasadnić na przykładzie Rosji, że struktura handlu świadczy o poziomie rozwoju.
- Ocenić zmiany relacji polsko-niemieckich od II wojny do dziś.
- Zaproponować działania przeciw mowie nienawiści i eskalacji napięć w relacjach PL-UA-RU.
- podać przykład państwa Europy Południowej, wskazując na zależność rozwoju turystyki